

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Escola de Doctorat (EDUB).
Informe de seguiment del Programa de Doctorat en
Informació i Comunicació

Informe de seguiment Programa de Doctorat en Informació i Comunicació

Escola de doctorat de la Universitat de Barcelona (EDUB)
Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Gener 2018

ÍNDEX

Dades identificadores bàsiques del programa	4
1. Presentació del programa	4
2. Procés d'elaboració de l'ISPD	8
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards de seguiment	9
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	9
1.1. Els doctorands admesos tenen el perfil d'ingrés adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i distribució de les línies de recerca del programa, i el nombre de places ofertes.	9
1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.....	10
1.3 El programa recull les modificacions que s'han introduït en aquest període de seguiment.	11
Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	11
La institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa de doctorat i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.....	11
2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.....	11
2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.	12
2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca el programa de doctorat.	12
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de qualitat (SGIQ)	13
3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació.	13
3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient del programa de doctorat.....	13
3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.....	14
Estàndard 4: Adequació del professorat.....	14
4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.....	14
4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.....	15
4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis.....	16
4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.	16
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	16
5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.....	16

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.	17
Estàndard 6: Qualitat dels Resultats	17
6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.....	17
6.2. El valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.	18
6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.....	19
4. PROPOSTES DE MILLORA.....	20

DADES IDENTIFICADORES BÀSIQUES DEL PROGRAMA

Denominació	Programa de Doctorado en Información y Comunicación por la Universidad de Barcelona y la Universidad de Zaragoza
Codi RUCT	5601161
Universitat coordinadora	Universitat de Barcelona
Universitats participants	Universitat de Barcelona i Universidad de Zaragoza
Escola de doctorat	Escola de doctorat de la Universitat de Barcelona (EDUB)
Curs acadèmic d'implantació	2014/15
Coordinador/a del programa	Mario Pérez-Montoro Gutiérrez
Telèfon de contacte	93 403 96 75
Mail	perez-montoro@ub.edu
Comissió d'elaboració	<ul style="list-style-type: none">- Ernest Abadal Falguera, Professor del programa de doctorat i Degà de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona- Maite Comalat Navarra, Vicedegana de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona- Mario Pérez-Montoro Gutiérrez, Professor i coordinador del programa de doctorat- Carmen Agustín Lacruz, Professora i responsable del programa a la Universidad de Zaragoza- Pedro Rueda Ramírez, Professor i secretari de la Comissió Acadèmica del programa de doctorat de la UB- Lluís Agustí Ruiz, estudiant del programa de doctorat
Òrgan d'aprovació de l'informe	Comissió acadèmica de programa
Data d'aprovació de l'informe	25 de gener de 2018
Òrgan d'aprovació de l'informe	Escola de doctorat de la UB (EDUB)
Data d'aprovació de l'informe	20 de febrer de 2018

1. PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA

L'objectiu del programa de Doctorat en Informació i Comunicació (en endavant PDIC) consisteix en oferir una formació en l'àmbit de la informació i documentació i de la comunicació, formant doctorands de qualitat que estiguin capacitats per donar resposta als reptes plantejats per la societat de la informació i que puguin assessorar a les institucions que tradicionalment han treballat en aquest àmbit en un moment en què són necessaris nous conceptes d'aproximació, nous mètodes de recerca, nous mecanismes d'intervenció professional i nous models de negoci.

El programa es va posar en marxa durant el curs 2014/15, però té antecedents anteriors en el programa de doctorat en Informació i Documentació en la Societat del Coneixement, que s'impartia a la UB. El programa està impartit de manera conjunta per la Universitat de Barcelona

(Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual) i la Universidad de Zaragoza (Departamento de Ciencias de la Documentación e Historia de la Ciencia).

El PDIC compta amb la col·laboració de diversos grups de recerca en l'àmbit de la informació i documentació i de la comunicació. En concret, col·laboren en el programa 3 grups de recerca consolidats reconeguts per la Generalitat de Catalunya i 1 reconegut pel Gobierno de Aragón: Bescolar. Grup de Recerca de Biblioteques Educatives: grup de recerca en biblioteques de centres d'ensenyament no universitari (<http://bd.ub.es/bescolar/>); Cultura i continguts digitals: aspectes documentals, polítics i econòmics (<http://bd.ub.edu/grups/ccd/>); i-VIU: Grup d'Estudis Mètrics sobre el Valor i Ús d'Informació (<http://bd.ub.es/grups/iviui>); i GICID: Grupo de investigación en comunicación e información digital (S115- reconegut pel Gobierno de Aragón).

A banda d'aquests grups consolidats, la Facultat alberga el Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC) i existeixen tres grups de recerca més amb vinculació a la mateixa Facultat: Adaptabit: grup de treball dedicat a l'accessibilitat digital en docència, recerca i innovació docent (<http://bd.ub.edu/adaptabit/>); Duoda: centre de recerca de dones (<http://www.ub.edu/duoda/>); i Preserva: equip de recerca en preservació digital de la Universitat de Barcelona (<http://bd.ub.edu/preservadigital>).

Tots aquests grups i el Centre de Recerca porten a terme una important tasca de recerca, amb projectes competitiu vigents que acullen als doctorands del programa. Es poden destacar els projectes de recerca del Plan Nacional de I+D+i actuals: El acceso abierto a la ciencia en España: evaluación de su impacto en el sistema de comunicación científica (CSO2014-52830P); Red española sobre datos de investigación en abierto (CSO02015-71867-REDT) i Historia de la publicidad del libro en España (siglos XV-XX) (HAR2013-46336-P).

Per un altra banda, també estan participant als projecte Erasmus + European Information Science Education: Encouraging Mobility and Learning Outcomes Harmonization (EINFOSE; 2016-1-HR01-KA203-022180) i Information Literacy Online (ILO; 2016-1-AT01-KA203-016762); i el projecte Tempus A Bottom-up Approach for the Design and Development of a Joint Master Course in Cross-Media Journalism (G.A: 2013-4519/001-001). També es poden destacar l'ajuda a la recerca Apps4CAV (REDICE16-1480).

Per últim, hem de destacar que el professorat del programa també està participant en el següents projectes de recerca: Desarrollo de la formación sociopolítica para una ciudadanía democrática: diseño e implementación de materiales didácticos en Ciencias Sociales (EDU2015-65621-C3-3-R), KIDS Barcelona. Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT) (FCT-15-10305), MARGIN, Tackle Insecurity in Marginalized Areas. Horizon 2020 - Research and Innovation Framework Programme. (H2020-FCT-2014 / 653004), Paisajes espirituales. Una aproximación espacial a las transformaciones de la religiosidad femenina medieval en los Reinos Peninsulares en la Edad Media (siglos XII-XVI) (HAR2014-52198-P), School – World Connection: innovative spaces for citizen formation. Conexão Escola-Mundo: espaços inovadores para formação cidadã. Ministério da Ciência, Tecnologia, Inovações e Comunicações (Brasil), Tecnologias e inovação: gestão, metodologias, avaliação e acessibilidade. Programa Capes.

Ministério da Educação. Governo do Brasil (ID: 2015-575491), El turista en la web: hábitos informacionales y selección de destino turístico (CSO2014-59896P), Pensamiento crítico y ficciones en torno a la transición: literatura, teatro y medios audiovisuales (FFI2016-76166-PFFI2016-76166-P).

El programa s'inscriu en l'Escola de Doctorat de la Universitat de Barcelona (EDUB) i és coordinat i gestionat a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona i hi participa professorat de les Facultats de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona i de Filosofia i Lletres de la Universidad de Zaragoza. La Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona compta amb 35 professors que imparteixen principalment estudis de Informació i Documentació, Periodisme i Comunicació Audiovisual. Hem d'assenyalar també la participació del Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura de la Universitat de Barcelona en el programa de doctorat. Les Facultats i el Centre de Recerca implicats compten així mateix amb un potencial molt elevat de recerca, el que constitueix un dels punts forts del programa.

El PDIC s'estructura en 4 línies de recerca:

- 1) Estudis sobre el valor i l'ús de la informació
- 2) Comunicació i mitjans audiovisuals
- 3) Biblioteques i serveis d'informació
- 4) Cultura i continguts digitals

És important destacar que, complint el que exigeix la normativa i per garantir-ne la viabilitat científica, darrera de cadascuna d'aquestes línies de recerca hi ha un grup de recerca consolidat.

La Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona ofereix també estudis de grau (en informació i documentació i comunicació audiovisual), i màster i postgraus (en biblioteques patrimonials, gestió de continguts digitals, gestió documental i la informació a les empreses, gestió i direcció de biblioteques i serveis d'informació, biblioteca escolar, llibreria, prescripció lectora, comunicació i avaluació de la ciència, comunicació audiovisual, fons sonors i audiovisual, llibre antic, continguts social media, composició digital avançada, documentals, biblioteques i arxius en la era digital i reportatges informatius). La Facultat de Filosofia i Lletres de la Universidad de Zaragoza ofereix també estudis de grau (en informació i documentació i periodisme) i màster i postgraus (en consultoria d'informació i comunicació digital i periodisme). En aquest sentit, de forma conjunta, totes dues Facultats proporcionen així formació en informació de qualitat a tots els nivells. Es pot veure més informació en els enllaços: <http://www.ub.edu/biblio/ensenyaments> i <https://fyl.unizar.es> .

La gestió del PDIC es fa través d'una Comissió Acadèmica conjunta UB-UZ integrada pel següent professorat:

- President: Dr. Mario Pérez-Montoro Gutiérrez (UB)
- Secretària: Dra. Carmen Agustín Lacruz (UZ)
- Vocals: Dra. Lydia Sánchez Gómez (UB), Dr. Pedro Rueda Ramírez (UB), Dr. Miguel Ángel Esteban Navarro (UZ) i Dra. María Gómez Patiño (UZ)

Per tal de facilitar la gestió diària del programa, també existeix una Comissió Acadèmica pròpia en cadascuna de les Facultats.

En el cas de la Universitat de Barcelona, la comissió està formada per representants de les diferents línies de recerca:

- President: Dr. Mario Pérez-Montoro Gutiérrez (Cultura i continguts digitals i Comunicació i mitjans audiovisuals)
- Secretari: Dr. Pedro Rueda Ramírez (Biblioteques i serveis d'informació)
- Vocals: Dr. Miquel Térmens Graell (Cultura i continguts digitals i Estudis sobre el valor i l'ús de la informació), Dra. Núria Jornet (Biblioteques i serveis d'informació), Dr. Àngel Borrego Huerta (Estudis sobre el valor i l'ús de la informació), Dra. Lydia Sánchez Gómez (Comunicació i mitjans audiovisuals), Dra. Carina Rey Martín (Cultura i continguts digitals), Dra. Asunción Esteve Pardo (Cultura i continguts digitals).

En el cas de la Universidad de Zaragoza, la comissió està formada per representants de les diferents línies de recerca:

- Presidenta: Dra. Carmen Agustín Lacruz (Biblioteques i serveis d'informació i Estudis sobre el valor i l'ús de la informació)
- Secretari: Dr. Miguel Angel Esteban Navarro (Biblioteques i serveis d'informació i Cultura i continguts digitals)
- Vocals: Dra. María Gómez Patiño (Comunicació i mitjans audiovisuals i Cultura i continguts digitals) i Dr. José Antonio Salvador Oliván (Estudis sobre el valor i l'ús de la informació i Cultura i continguts digitals)

El programa compta amb un coordinador/a, elegit entre els membres del programa i designat pel Director de l'Escola de Doctorat (EDUB). Des de la creació del programa ha estat coordinador el Dr. Mario Pérez-Montoro Gutiérrez.

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'ISPD

L'informe ha estat elaborat principalment pel coordinador del programa de doctorat, amb el suport del president de la comissió acadèmica de la Universidad de Zaragoza, del PAS de qualitat de totes dues Facultats i la supervisió de l'Escola de Doctorat (EDUB) i dels vice-degans de doctorat i de qualitat de les dues Facultats. El procés ha estat coordinat per l'EDUB i l'APQUB, que han proporcionat instruccions i dades necessàries, assessorant la seva elaboració i revisant els textos finals.

Per poder elaborar l'Informe s'ha creat una comissió d'ISPD integrada per:

- a) El degà (i professor del programa) i la vice-degana de qualitat de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB, Dr. Ernest Abadal Falguera i la Sra. Maite Comalat Navarra
- b) El Coordinador/a del programa de doctorat, Dr. Mario Pérez-Montoro Gutiérrez
- c) La Coordinadora acadèmica del programa de doctorat a la Universidad de Zaragoza, Dra. Camen Agustín Lacruz
- d) El professor del programa de doctorat, Dr. Pedro Rueda Ramírez (secretari de la Comissió Acadèmica del programa de doctorat de la UB)
- e) El doctorand, Sr. Lluís Agustí Ruiz

S'ha comptat amb l'opinió dels diferents grups d'interès del programa de doctorat, com ara responsables acadèmics, professorat, personal administratiu, doctorands i altres col·lectius, com els investigadors del Grup de Recerca. S'ha de destacar especialment la implicació de la Comissió Acadèmica del Programa. L'ISPD ha estat aprovat per la Comissió Acadèmica de Programa de Doctorat i pel Comitè de Direcció de l'EDUB.

L'informe de seguiment es basa en les dades proporcionades per l'EDUB, per la OPAD i per la Secretaria de les dues Facultats, així com en la informació recopilada dels expedients dels titulats, de les sol·licituds d'admissió i dels informes d'activitat dels doctorands en el moment del dipòsit de la tesi. Un resum de les dades pot trobar-se al web de l'EDUB: http://www.ub.edu/escola_doctorat/ca/saiqu/dades. L'informe de publicacions ha estat elaborat a partir de les dades proporcionades pels propis doctorands, directors/es de tesi i a partir de la cerca en bases de dades. Aquest informe i els documents relacionats estaran disponibles a la pàgina sobre el sistema de qualitat de l'EDUB: http://www.ub.edu/escola_doctorat/ca/saiqu/informes-seguiment.

Les principals dificultats en l'elaboració de l'Informe han estat com a conseqüència del fet de ser el primer informe realitzat i de la manca de dades en alguns indicadors, com, per exemple, en el seguiment de les publicacions i les dades del nombre de sol·licituds d'admissió. També hi ha hagut dificultats derivades del fet de ser un programa interuniversitari per a l'obtenció de les dades. Hem de remarcar que manquen, a més, dades sobre inserció professional i les enquestes

d'opinió als doctorands i professorat, que encara no han estat implementades per la UB i la UZ, però que s'està treballant per poder portar-les a terme.

3. VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS DE SEGUIMENT

ESTÀNDARD 1: QUALITAT DEL PROGRAMA FORMATIU

El disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al MECES. El programa va ser verificat el dia 12/03/2015 i implementat des del curs 2014-15, tot i que com s'ha indicat, procedeix d'anteriors programes.

- 1.1. Els doctorands admesos tenen el perfil d'ingrés adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i distribució de les línies de recerca del programa, i el nombre de places ofertes.

Oferta de places i doctorands matriculats. El PDIC ofereix 13 places per any acadèmic (7 a la UB i 6 a la UZ). En els 3 cursos considerats (14-15 a 16-17) els estudiants de nou accés han estat 14 (UB: 7; UZ: 7), 17 (UB: 7; UZ: 10) i 14 (UB: 7; UZ: 7). El nombre de matriculats/des està, per tant, lleugerament per sobre de l'oferta de places. Aquesta matrícula es justifica per la normativa interna de la UZ que recomana matricular el 10% més de l'oferta per cobrir les eventuais baixes al programa i, també, per l'alt interès que ha despertat el programa (sol·licituds per curs acadèmic: 16, 35, 27). En aquest període analitzat, el doctorat ha tingut 45 estudiants de nou accés (41 matriculats actualment més 4 baixes). El perfil dels doctorands admesos en aquest període és el següent: 45% d'homes i 55% de dones, 57,77% procedents de la pròpia universitat, 48,88% procedents d'altres universitats, 33,33% procedent de la resta d'Espanya, 15,55% procedents de l'estranger. Si analitzem l'origen dels doctorands, en els tres cursos considerats el percentatge d'estudiants estrangers està al voltant del 15,55% i el percentatge d'estudiants amb estudis de màster d'altres universitats està al voltant del 48,88%. Es pot concloure doncs, que el programa de doctorat és atractiu no només per als nostres titulats, sinó també per a titulats d'altres centres i països (quasi la mitat dels estudiants provenen d'altres universitats diferents a la UB i UZ).

Demanda de places. El nombre de sol·licituds rebudes ha seguit en els cursos analitzats una evolució ascendent: 16 el curs 2014/15, 35 el curs 2015/16, 27 el curs 2016/17. Això significa que la ratio de sol·licituds respecte als doctorands finalment admesos és del 173,3% (78/45). La demanda de places és molt més gran que les places que s'ofereixen i per això es fa una selecció prèvia important. Aquesta demanda es pot identificar com a un clar índex de qualitat. Cal fer constar que el perfil dels doctorands sol·licitants és similar al dels admesos.

Contractes predoctorals (FI, FU, APIF). En els 4 cursos considerats (14-15 a 16-17) dels 45 matriculats, 5 tenien beca de doctorat (3 FI, 1 FPU i 1 APIF), amb un percentatge (11,11%) que es considera molt satisfactori, tenint en compte l'àrea de coneixement no és tan necessari que els doctorands facin el doctorat amb beca i també a la disminució de l'oferta de beques en els últims anys.

D'altres contractes predoctorals. A banda dels contractats anteriors el programa compta amb d'altres doctorands amb ajudes. 3 estudiants obtenen beques de doctorat de convocatòries d'altres països (Ecuador) i un 1 estudiant (de Costa Rica) ha obtingut una beca predoctoral de la "Convocatoria de ayudas de movilidad para latinoamericanos. Estudios de Doctorado. Universidad de Zaragoza – Santander Universidades". La presència de doctorands internacionals amb beca, doncs, és molt satisfactòria, el que dóna una idea de la capacitat d'atracció del programa. Això significa que entre els diferents programes, es compta amb 9 doctorands amb beca o contracte, el que significa un 20% del total de doctorands matriculats/admesos. Aquest fet es pot veure com un indicador de qualitat i atracció del programa de doctorat.

Línies de recerca. Els doctorands es distribueixen en les 4 línies de recerca de la següent manera: Estudis sobre el valor i l'ús de la informació 15,33%, Comunicació i mitjans audiovisuals 24,44%, Biblioteques i serveis d'informació 15,55% i Cultura i continguts digitals 46,66%. L'última és la majoritària degut a que inclou tots els temes relacionats amb internet i encaixa temàticament a un dels màsters de la UB (Gestió de continguts digitals) que és una via d'ingrés habitual al programa de doctorat. La Comissió del PDIC vetlla per que el perfil d'accés dels doctorand sigui adequat. Els estudis previs dels doctorands són generalment de grau i màster i majoritàriament en l'àmbit de la informació i documentació i en la comunicació audiovisual i periodisme. El coordinador del programa posa a disposició de la Comissió la documentació aportada pel candidat (currículum, certificats acadèmics, motivació i, en alguns casos, cartes de recomanació).

Doctorands adaptats de programes anteriors. Com a conseqüència de l'extinció de programes anteriors, l'EDUB va aprovar dues transitòries que permetien la incorporació de doctorands de programes extingits als nous programes l'any 2016 i 2017. Aquesta transitòria es referia a doctorands amb la tesi ja molt avançada i que estaven en condicions d'acabar-la en un curs acadèmic. Com a conseqüència d'aquesta incorporació, va adaptar-se al nou programa 1 doctorand l'any 2016. L'alumnat incorporat va acabar la seva tesi abans d'un any.

1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

Entenem que els mecanismes seguits són satisfactoris d'acord amb l'estàndard. La Comissió del PDIC i el Director/a de la tesi decideixen per a cada doctorand si convé incloure activitats formatives en el seu currículum. Les activitats formatives consisteixen en cursos transversals i jornades doctorals (UB) i cursos transversals en línia oferts per la UZ. Tot i així, es considera generalment suficient la formació prèvia dels doctorands i això es té en compte en la selecció dels candidats/es. La supervisió del desenvolupament del treball de recerca i de les activitats de formació, per part del programa, es fa mitjançant l'informe que el doctorand lliura per al seguiment

cada curs acadèmic junt amb l'informe del director/a o tutor/a. Addicionalment, abans de finalitzar el primer any el doctorand ha de presentar el seu "pla de recerca". En funció de la seva qualitat i planificació, la Comissió pot autoritzar el pla de recerca. Si la Comissió considera que el pla és no apte, es fan propostes de millora i es demana una nova versió començant de nou el procediment.

1.3 El programa recull les modificacions que s'han introduït en aquest període de seguiment.

No han hagut modificacions del programa des de la seva verificació. Si n'hi ha cal especificar quines i la data de la modificació.

Conclusió. L'estàndard 1 s'assoleix, segons s'ha argumentat amb les informacions recollides en aquest punt, tot i que caldria considerar la millora d'alguns aspectes, com s'ha assenyalat, i que es recopilen al final del document.

ESTÀNDARD 2: PERTINÈNCIA DE LA INFORMACIÓ PÚBLICA

La institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa de doctorat i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

L'EDUB compta amb una pàgina web que inclou tota la informació necessària per a l'accés als programes de doctorat, en català, castellà i anglès: http://www.ub.edu/escola_doctorat/ca/inici-edub-nova. En aquesta pàgina s'informa de manera veraç, completa i actualitzada d'informació sobre l'EDUB, el sistema de garantia interna de qualitat, els processos d'admissió i accés, els requisits d'accés, la informació de matrícula, el calendari acadèmic, els requisits dels candidats estrangers, els preus i serveis, assegurances, el procés de realització del doctorat, els procediments a seguir per al seguiment, procediment per al dipòsit i lectura de la tesi, els programes d'intercanvi internacional, els ajuts internacionals i el conjunt de la normativa de doctorat. El web ha estat renovat recentment, pel que conté la informació actualitzada. El mateix es pot dir de l'Escuela de doctorado de la Universidad de Zaragoza (EDUZ) (<http://escueladoctorado.unizar.es>).

Aquesta informació és accessible a tots els interessats i conté els requisits d'informació pública i d'indicadors recollits a les taules 1.1 i 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU Catalunya.

A més a més, el programa disposa d'una pàgina específica (<http://www.ub.edu/biblio/doctorat-dinformacio-i-comunicacio/presentacio-2.html>) (UB) i <http://155.210.12.154/acad/doctorado/eDoctorados99.php?id=346&p=1> (UZ)) on s'indica:

- 1) Admissió: perfil d'ingrés, requisits específics i criteris d'admissió.
- 2) Detall de les línies de recerca ofertades
- 3) Informació de contacte i secretaria del programa
- 4) Objectius del programa
- 5) Professorat i grups de recerca: professorat del programa, perfil acadèmic i investigador, informació de contacte (en procés d'incorporació a la web de la UZ)
- 6) Tesis defensades en els darrers anys (en procés d'incorporació a la web de la UZ)
- 7) Memòria de verificació (en procés d'incorporació a tots dues webs (UB i UZ))
- 8) Perfil de sortida dels doctorands (en procés d'incorporació a la web de la UZ)
- 9) Procediment per a l'elaboració del pla de recerca
- 10) Activitats formatives

La pàgina web s'ha mostrat adequada per a la informació pública, però es considera necessària la seva millora, especialment en els següents aspectes recollits als punts 5, 6, 7 i 8. En aquest sentit, l'EDUB i la EDUZ estan treballant per a unes pàgines web més funcionals i amb informació molt més detallada de cada programa de doctorat. Es preveu implantar-se durant l'any 2018.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.

Tota la informació esmentada a l'apartat anterior és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web de l'EDUB. Les memòries de verificació estan disponibles a la pàgina web de l'EDUB i els informes de seguiment, quan es generin, seran públics dins del web de l'EDUB i dels diferents programes de doctorat. http://www.ub.edu/escola_doctorat/ca/inici-edub-nova. Malauradament, no es disposa de recursos per mantenir aquesta informació actualitzada i l'EDUB ha de millorar aquest aspecte, el que es pretén fer al llarg de l'any 2018.

Els indicadors requerits en aquest apartat seran públics una vegada finalitzats els informes de seguiments de cada programa de doctorat, aproximadament en febrer 2018. S'oferiran xifres sobre oferta de places, estudiants de nou ingrés, amb beca, estrangers, total de matriculats i abandonaments, nombre de tesis llegendes, de tesis Cum Laude, de doctors amb menció internacional i nombre de professors amb sexenni viu de les tesis defensades per a cada un dels programes de doctorat en els darrers anys.

2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca el programa de doctorat.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat de la UB és d'accés públic al web de l'EDUB i pot consultar-se a http://www.ub.edu/escola_doctorat/ca/saiqu/sistema-de-garantia-de-qualitat-intern.

Conclusió. L'estàndard 2 s'assoleix, segons s'ha argumentat amb les informacions recollides en aquest punt, tot i que caldria considerar la millora d'alguns aspectes, com s'ha assenyalat, i que es recopilen al final del document

ESTÀNDARD 3: EFICÀCIA DEL SISTEMA DE GARANTIA INTERNA DE QUALITAT (SGIQ)

El Sistema de Garantia Intern de Qualitat de l'Escola de Doctorat, com a organització de la Universitat de Barcelona que desenvolupa la formació doctoral i que té adscrits els programes de doctorat, és propi de l'Escola però emmarcat en el SAIQU de la Universitat de Barcelona.

L'EDUB (com a organització de la UB encarregada de la formació doctoral i que té adscrits els programes de doctorat) disposa d'un sistema propi de garantia interna de la qualitat, tot i que s'emmarca dins del SAIQU de la UB, que està formalment establert i implementat assegurant, de forma eficient, la qualitat i la millora contínua del programa d'acord amb les directrius.

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació.

Verificació. Tots els programes de doctorat de la UB han estat dissenyats, aprovats i verificats seguint el SGIQ de l'Escola de Doctorat i la Guia per a l'elaboració i la verificació de les propostes de programes de doctorat d'AQU.

Seguiment. Els processos de seguiment, implantats per primer cop en aquest document, s'han dissenyat perquè puguin servir per a la reflexió interna i per detectar les millores, d'acord amb el SGIQ de l'Escola de Doctorat i la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU. Els informes de seguiment seran publicats en el web de l'EDUB

Acreditació. Aquest programa de doctorat s'haurà de sotmetre al procés d'acreditació. L'EDUB i l'APQUB estan dissenyant el procés a seguir i els processos a implementar per portar-los a terme.

Valoració del programa de doctorat sobre els diferents processos. El procés es valora positivament ja que ha permès el disseny i l'aprovació del programa de doctorat sense cap anomalia, aconseguint la verificació favorable del mateix. El programa valora positivament el procés de seguiment perquè ha permès l'anàlisi i la revisió de la implantació, desenvolupament i resultats del mateix i també possibilita la detecció d'aspectes a millorar i la introducció de millores. De totes maneres, en acabar el primer seguiment de programes de doctorat es procedirà a l'avaluació del procés i a adoptar les mesures necessàries per millorar-lo.

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient del programa de doctorat.

El SGIQ de l'EDUB contempla de forma centralitzada indicadors d'accés, matrícula, professorat, resultats, necessaris per al seguiment i la futura acreditació dels programes. Es recullen els indicadors indicats a la taula 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU. El SGIQ garanteix la recollida de la informació mitjançant els diferents processos.

Els indicadors són accessibles per a tots els interessats i es faran públics una vegada elaborats els informes de seguiment (febrer 2018).

En relació a la recollida de la satisfacció dels diferents grups d'interès, actualment estem en el procés d'elaboració de les diferents enquestes i que estaran disponibles per a l'acreditació dels programes de doctorat.

El SIGQ preveu, que pel que fa als doctorands, que es realitzaran dues enquestes, una de forma anual que s'inclouria en l'informe de seguiment i una segona coincidint amb el dipòsit de la tesi doctoral. Tanmateix, aquests aspectes encara no s'han pogut portar a terme i es preveu implantar-los al llarg del curs 2017/18 i 2018/19.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat es va dissenyar en el moment de la implantació dels diferents programes de doctorat, però tanmateix s'hauran de fer accions específiques per procedir a la revisió del mateix per optimitzar-lo. Al llarg del curs 2017/18 es crearà una comissió per adequar-lo a l'experiència desenvolupada al llarg d'aquests anys. Abans del juny 2018, s'elaborarà un primer informe de revisió dels diferents processos implantats del SGIQ

Conclusió. L'estàndard 3 s'assoleix, segons s'ha argumentat amb les informacions recollides en aquest punt, però caldria considerar la millora d'alguns aspectes, especialment pel que fa referència als processos de recollida d'informació a través d'enquestes d'opinió.

ESTÀNDARD 4: ADEQUACIÓ DEL PROFESSORAT

El professorat és suficient i adequat, d'acord amb les característiques del programa de doctorat, l'àmbit científic i el nombre de doctorands

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.

El professorat del PDIC es pot considerar de qualitat excel·lent en relació als requeriments demanats. Tant el professors que formen part de la plantilla de les universitats signants del conveni que sustenta el programa, com aquells que s'impliquen com directores de tesi sent externs a les institucions, demostren tenir capacitat provada per dur a terme aquesta tasca. Aquesta qualitat està disponible en les dades que poden trobar-se al web de l'EDUB i de l'EDUZ. La consulta d'aquesta d'aquestes dades permet constatar que al gener de 2018, moment en què es redacta aquest informe, el 80% del professorat del programa (28/35) tenen un sexenni. És tracta d'un percentatge superior al que presentava aquest programa (74,28% (26/35)) en el moment de la seva verificació (curs 2014-15). Els professors membres del programa que no tenen sexenni viu (20% (7/35)) han de demostrar que tenen capacitat investigadora per poder dirigir tesis

doctorals com es demostra amb la seva producció científica recollida a través dels seus currículums (UZ) i del sistema de PDA (Pla de Dedicació Acadèmica) de la Universitat de Barcelona que qualifica anualment el sistema d'inputs i outputs de recerca de tot el professorat i els classifica segons les seves aportacions en A, B, C i D.

Els cos de professorat titular, catedràtic i agregat, representa la part substancial dels directors/es del doctorat. La resta del professorat amb altre perfil professional (associat i ajudant, principalment) participa també, però en qualitat de codirector. Al professorat director o codirector, se'ls hi demana que aportin informació sobre les activitats de recerca que desenvolupen en aquell moment. Amb aquests factors la coordinació del programa autoritza que els directors formin part dels recursos humans del programa de doctorat. En aquests moments gairebé el 90% dels directors de tesi compleix aquest requisit. Aquest punt s'assoleix amb condicions perquè l'objectiu seria ampliar el % de professors amb sexenni viu i que el 100% de professorat complís totes les condicions que es demanen.

Cal fer notar així mateix, que una part important del professorat del programa participa en projectes de recerca competitius. Cal notar que aquest llistat és molt extens, pel que s'inclourà al web de l'EDUB al finalitzar el procés de seguiment. Hi ha, en el moment de realització de la memòria, un total de 15 projectes en fase de desenvolupament en relació al programa. Respecte als grups de recerca consolidats (SGR), hi ha els següents vinculats al programa:

- BiBES: Biblioteques, Educació i Societat (2014SGR382)
- Cultura i continguts digitals: aspectes documentals, polítics i econòmics (2014SGR760)
- i-VIU: Grup d'Estudis Mètrics sobre el Valor i Ús d'Informació (2014SGR594)
- GREHC: Estudis d'Història Cultural (2014SGR1206)
- LMI: Laboratori de Mitjans Interactius (2014SGR604)

És important també destacar que, vinculat al programa, existeix un grup de recerca reconegut pel Govern d'Aragó:

- GICID: Grupo de investigación en comunicación e información digital (S115)

Cal remarcar així mateix que el programa està vinculat al Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura de la Universitat de Barcelona que desenvolupa les seves tasques recerca de forma coincident amb les línies d'investigació del programa de doctorat.

Cal fer notar que no s'han produït modificacions substancials respecte a les previsions del procés de verificació. Només destacar la baixa per defunció d'un dels professors del programa (UZ).

4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.

El professorat és clarament suficient i qualificat per a la direcció de les 13 places ofertes anualment, superant la ràtio que el Reial Decret marca com a mínim. Els professors demostren gran interès en dirigir tesis doctorals d'estudiants, principalment, amb beques.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis.

El PDIC no promou accions per fomentar la direcció de tesis perquè el nombre de directors és suficient per cobrir la demanda dels alumnes de nou ingrés.

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

Els tribunals de les tesis són de tres membres, dels quals dos han de ser externs al programa. És poc freqüent que un dels membres del tribunal sigui estranger. Cal notar que el pressupost disponible (un màxim de 600 euros, tot i que en alguns casos el grup de recerca o departament complementa el pressupost) per finançar el viatge i l'allotjament dels membres del tribunal no permet incorporar més d'un membre estranger. En el cas de tesis amb menció internacional, el pressupost disponible és superior (fins a 900 euros) i és més habitual comptar amb dos investigadors estrangers al tribunal. Tot i les dificultats econòmiques i administratives per aconseguir la participació de professorat estranger, s'aconsella fomentar-ne la seva participació (si es creu necessari i el nombre és baix, s'aconsella). Des de l'EDUB, EDUZ i des de la coordinació del programa es continuarà ajudant als doctorands que vulguin tenir professorat estranger als seus tribunals en relació als aspectes administratius i econòmics.

Conclusió. L'estàndard 4 s'assoleix, segons s'ha argumentat amb les informacions recollides en aquest punt.

ESTÀNDARD 5: EFICÀCIA DELS SISTEMES DE SUPORT A L'APRENTATGE

Els recursos materials i serveis necessaris per al desenvolupament de les activitats previstes en el programa de doctorat i per a la formació del doctorand són suficients i adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa.

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

La Universitat de Barcelona i la Universidad de Zaragoza posen a disposició dels programes de doctorat, pel desenvolupament de les seves activitats, tots els recursos materials dels quals disposa com biblioteques, aules d'informàtica, sales d'estudi, laboratoris, els centres tecnològics, així com els serveis d'atenció a l'estudiant. El fons documental i accessible online en l'àmbit del

programa de doctorat és adequat, especialment pel que fa a l'accés a les publicacions i revistes científiques.

Els recursos materials són adequats, específics quant a instal·lacions (espais per a la ubicació i treball dels doctorands, laboratoris, aules d'informàtica, biblioteques, etc.) i són adequats respecte als doctorands. Els doctorands desenvolupen la seva investigació als espais de les Facultats i el grups de recerca (GRICC) que tenen els recursos materials que necessiten per portar a terme la seva tesi doctoral.

No es disposen d'enquestes específiques respecte al doctorat pel que fa a aquestes instal·lacions i recursos, però sí es disposen enquestes respecte al conjunt d'alumnes de les Facultats. En aquest sentit, les enquestes són favorables i mostren que els recursos són adequats.

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

La UB i la UZ disposen de serveis d'acollida i d'altres prestacions logístiques (habitatge, assessorament sobre qüestions legals respecte de la residència, etc.), d'orientació acadèmica (beques, mobilitat, projectes, etc.) i d'orientació professional i inserció laboral. Aquesta informació es facilita des de les Universitats i des del SAE (Servei d'Atenció a Estudiants).

Els doctorands reben des del PDIC i des de l'EDUB i EDUZ informació sobre els serveis de la UB dels que poden gaudir com a estudiants. La pàgina web de la universitat també disposa d'enllaços per obtenir informació sobre acollida i orientació acadèmica.

Conclusió. L'estàndard 5 s'assoleix, segons s'ha argumentat amb les informacions recollides en aquest punt.

ESTÀNDARD 6: QUALITAT DELS RESULTATS

Les tesis doctorals, les activitats formatives i l'avaluació són coherents amb el perfil de formació. Els resultats quantitius dels indicadors acadèmics i d'inserció laboral són adequats.

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès

El doctorand presenta un projecte de tesi doctoral en el moment de l'admissió i la coordinació del programa el valora, comprovant l'adequació al PDIC i a la línia d'investigació en la que es vol inscriure.

En la comissió de seguiment que avalua anualment el ritme de desenvolupament de la tesi doctoral es valora especialment que la recerca de l'estudiant avanci i compleixi el cronograma

que s'havia marcat en el moment de presentació del pla de recerca. Sempre es té en compte que poden haver-hi variacions que van apareixent a mida que investiguen per a la tesi doctoral, i que poden implicar una modificació del pla de recerca i del projecte de tesi doctoral.

Les activitats de formació més habituals són les següents:

1. Formació transversal, de competències relacionades amb la metodologia i publicació científica
2. Assistència i participació en seminaris i congressos
3. Jornades anuals de presentació de projectes d'avenços de les tesis

L'avaluació del desenvolupament, com a investigador, de l'estudiant la fa el director mitjançant l'informe anual, així com la Comissió del PDIC i les comissions de les Facultats, en el moment de presentació del pla de recerca i, finalment, de la tesi doctoral. El sistema d'avaluació es considera adequat per als objectius d'aprenentatge del programa.

L'EDUB pensa implantar properament un sistema de formació transversal, similar al de la EDUZ, a través d'unes càpsules formatives que permetran millorar la formació transversal.

- 3.2. El valor dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Dedicació. La proporció de doctorands a temps complet és del 48,89% i a temps parcial del 51,11%. Aquests valors es consideren adequats.

Taxa d'abandonament. La taxa d'abandonament del programa és reduïda (un 8,6% durant els tres cursos analitzats), demostrant l'interès dels nostres estudiants en poder portar a terme la seva tesi doctoral malgrat les dificultats que es puguin trobar durant el procés. La normativa actual demana un major compromís en exigir que la tesi doctoral s'acabi en un període de temps establert, tot i tenir en compte que es pot demanar alguna pròrroga.

Qualitat de les tesis. La qualitat de les tesis doctorals defensades en el PDIC és molt alta, malgrat que només s'han llegit 3 tesis. El 100% de les tesis han obtingut la menció cum laude. Aquesta xifra es valora de forma satisfactòria.

Menció internacional. De moment al programa no s'han llegit tesis que hagin pogut obtenir la menció internacional. Des de l'EDUB i l'EDUZ i el programa de doctorat es pensa promocionar la menció internacional, donat el seu interès per als doctorands.

Estades recerca. De moment al programa només el 4,4% dels doctorands han realitzat estades de recerca.

Nivell de les tesis. Les tesis del programa generen en general publicacions d'una notable qualitat. Tanmateix, donats els pocs anys transcorregut des de la implantació del programa, tenim

pocs indicadors sobre les publicacions. De moment al programa cap tesi s'ha presentat com compendi de publicacions. El programa està treballant en la recollida de dades sobre les publicacions generades després de la tesi.

3.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

No es disposa d'enquestes específiques per al programa de doctorat quant a la inserció professional i a més en aquest primer seguiment la majoria dels doctorands no han acabat encara la tesi. No obstant això, els resultats de les enquestes i els informes fets per AQU es consideren part de l'avaluació institucional dels estudis de doctorat, així com una eina que permet analitzar i conèixer la taxa d'ocupació dels doctorands per àmbits de la seva tesi doctoral.

Així doncs, podem considerar que l'enquesta d'Inserció Laboral realitzada al 2017 per l'AQU Catalunya mostra que els alumnes de doctorat (en general) tenen una taxa d'ocupació del 93,5% al finalitzar els seus estudis, que es pot considerar com a molt satisfactòria.

Conclusió. L'estàndard 6 s'assoleix, segons s'ha argumentat amb les informacions recollides en aquest punt; tot i que caldria considerar la millora d'alguns aspectes, com s'ha assenyalat, i que es recopilen al final del document.

4. PROPOSTES DE MILLORA

Núm.	Diagnòstic	Objectius	Accions proposades	Prioritat	Responsable	Termini	Indicadors	Modificació memòria
Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu								
1	Nombre de doctorands estrangers reduït per l'oferta de places	Incrementar el nombre de doctorands internacionals	Mecanismes de captació de doctorands mitjançant la millora dels webs i millora de la informació en llengües estrangeres.	Mitjana	EDUB Comissió Acadèmica del programa Coordinador/a	Proper curs 2018/19	Nombre de doctorands admesos	No
Estàndard 2. Pertinència de la informació pública								
2	Falta d'informació sobre professorat, tesis defensades, memòria de verificació i perfil de sortida dels doctorands en el web del programa	Millora de la pàgina web específica del programa	Creació d'una pàgina web específica del programa que inclogui la informació següent que s'ha detectat que falta: professorat, tesis defensades, memòria de verificació i perfil de sortida dels doctorands	Alta	EDUB Comissió Acadèmica del programa Coordinador/a	Curs 2018/19 com a màxim	Publicació pàgina web	No
Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ)								
3	Completar implantació del SGIQ	Implantació del SGIQ	Revisió dels processos del SGIQ. Redactar i implantar els aspectes pendents. Revisió del sistema de seguiment.	Alta	EDUB APQUB	Abans de juliol 2018	Acta aprovació i publicació al wbe	No
4	Completar implantació	Implantació del procés d'acreditació	Redactar i implantar el procediment a seguir per l'acreditació	Alta	EDUB APQUB	Abans del setembre 2018	Elaboració del procés i acta aprovació	No
5	Manca d'indicadors satisfacció dels doctorands/es i directores/es	Implantació d'un sistema d'enquestes	Implantació d'enquestes (doctorands i directores de tesi)	Alta	EDUB APQUB	Abans del juny 2018	Elaboració del procediment i enquestes realitzades	No
Estàndard 6. Qualitat dels resultats								

6	Formació transversal poc estructurada	Crear un pla de formació transversal	Implementació de formació transversal a través de càpsules formatives per a l'assoliment de competències transversals	Mitjana	EDUB	A partir de febrer 2018 Curs 2018/19	Pla de formació aprovat i implantat	No
7	Absència de programari d'admissió i accés	Establiment d'un programari d'admissió i accés	Millorar els processos administratius i l'accés i admissió	Alta	EDUB	Juny 2018	Programari en funcionament	No